

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

get af, at importen af personmotorkøretøjer på grund af landets økonomiske situation lå væsentligt under behovet for nye biler.

Loven var oprindelig gældende for 1 år, men er senere flere gange blevet forlænget, senest ved lov af 29. november 1955. I forbindelse med disse forlængelser er der foretaget visse ændringer af loven, bl. a. således at en større del af salgsprovenuet tilfalder ejeren. Efter de nugældende regler får ejeren de første 2 000 kr. ubeskåret, og af den del af nettobeløbet, der overstiger 2 000 kr., får ejeren de 75 pct., medens de 25 pct. inddrages i vejfonden. Endvidere er der i loven hjemmel til, at også andre vogne, der er klausuleret mod videresalg, kan bortsælges på offentlig auktion i overensstemmelse med lovens regler.

Ved lov af 29. november 1955 blev også motorcykler inddraget under loven, således at hvis en person eller virksomhed får købstilladelse til en motorcykel til udskiftning af en ældre, skal denne bortsælges på offentlig auktion. Ifølge bestemmelserne får ejeren de første 500 kr. ubeskåret, medens restbeløbet deles på tilsvarende måde som med hensyn til bilerne, således at 75 pct. går til ejeren og 25 pct. til vejfonden.

Importen af personautomobiler udgjorde i 1953 ca. 26 000, i 1954 ca. 36 000 og i 1955 ca. 28 000. Trods denne meget betydelige import er der imidlertid stadig et stort udækket behov for personautomobiler, hvad der klart fremgår af det store salg på dollarpræmieringsbasis, der stadig finder sted til priser, der ligger ca. 40 pct. over den normale udsalgspris for personvogne. I de første 8 måneder af indeværende år har importen således udgjort ca. 22 500 vogne, hvoraf ca. 18 300 er købt i henhold til dollarpræmieringsordningen. Det er endog en lille stigning i forhold til i fjor. Også brugtogspriserne er stadig udtryk for et betydeligt udækket behov. Selv om de store, benzinslugende vogne fra førkrigstiden er gået betydeligt ned i pris, ligger små og mellemstore vogne, som jo udgør den helt overvejende del af vor vognpark, stadig i priser, der svarer til prisniveauet for nye vogne, der er indkøbt på dollarpræmieringsbasis. Der har vel været tale om, at der var tegn til en nedadgående tendens, men ser man på gennemsnitsprisen af de vogne, der

er solgt i henhold til lovens ordning, viser den kun et meget begrænset fald. Den har i lang tid svinget omkring 4 000 kr. Gennemsnitsprisen i de første 7 måneder af dette år har været 3 900 kr., og i betragtning af at det overvejende antal automobiler, der nu udskiftes, skal være karakteriseret som praktisk talt ophugningsmodne, er det jo klart, at en sådan gennemsnitspris indeholder en ikke ubetydelig konjunkturgevinst.

Trods de strenge regler for udskiftning bliver der stadig udskiftet et ikke helt ringe antal vogne — i de første 7 måneder af indeværende år således omkring 1 000 vogne. Hertil kommer godt et par hundrede vogne, der er tilladt solgt i henhold til lovens regler, idet de var undergivet klausul mod videresalg.

Da der således stadig er tale om væsentlig overpris ved salget af brugte vogne, og da loven som nævnt finder anvendelse i et ikke ubetydeligt antal tilfælde, vil det næppe være rigtigt ikke at videreføre denne lovgivning endnu i nogen tid, og den foreslås derfor forlænget for yderligere 1 år.

I forbindelse med forlængelse af loven i 1953 og 1954 blev der indføjet en bestemmelse om, at loven kunne bortfalde inden den fastsatte udløbstid ved kgl. anordning, såfremt forholdene skulle ændre sig således, at lovens bestemmelser ikke længere var nødvendige. Dette vil jo være tilfældet, hvis priserne falder, så der ikke længere er tale om nogen væsentlig konjunkturgevinst, ligesom der vil kunne blive tale om at lade loven bortfalde, hvis man inden for perioden skulle ophøre med tildelingen af automobiler gennem automobilfordelingsnævnet. Såfremt forholdene tilsiger en ophævelse af loven, vil jeg forinden drøfte spørgsmålet i folketingets vareforsyningsudvalg.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om pas til danske statsborgere m. v.

Ved lov nr. 100 af 22. marts 1951 om ændring i den dagældende lov om tilsyn med fremmede og rejsende m. m. blev gæbyret for pas, der udstedes af politiet, for-

[Justitsministeren.]

højet fra 3 til 5 kr. Ved gennemførelsen af lov nr. 223 af 7. juni 1952 om pas til danske statsborgere m. v. blev gebyret uforandret fastsat til 5 kr.

Siden 1951 er der sket en sådan stigning i de udgifter, som udstedelse af pas medfører for statskassen, at det må forekomme rimeligt nu at forhøje gebyret fra 5 til 10 kr.

En sådan forhøjelse vil ikke skade rejse-samkvetmet mellem de nordiske lande, da benyttelse af pas her er uforuden. Jeg skal endvidere understrege, at der ingen ændring sker i adgangen til at udstede pas uden gebyr til uformuende personer i tilfælde, hvor det af hensyn til udøvelsen af de pågældendes erhverv eller af andre særlige grunde efter politiets skøn er nødvendigt, at de er i besiddelse af pas.

Selv efter den foreslåede forhøjelse vil det danske gebyr, der i øvrigt bliver af samme størrelse som det norske gebyr, være mindre end det gebyr, der kræves i mange andre lande. Jeg kan således nævne, at gebyret i Sverige er 10—13 sv. kr., i Finland ca. 4 465 fmk., i Schweiz 8—40 schw. frcs., i Frankrig 2 000 frcs. og i England £ 1-10-0.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til en velvillig behandling i det høje folketing.

Kirkeministeren (Bodil Koch): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om menighedsråd.

Der er tidligere gentagne gange her i tinget redegjort for ønskeligheden af at tilvejebringe bedre befordringsmuligheder for præster, der har gjort tjeneste i Grønland og på Færøerne eller i udlandet, og for præster, der uden egen skyld har vanskeligt ved at opnå forflyttelse, og da særlig de præster, der er kommet lidt op i årene og alene af den grund har vanskeligt ved at få befordring til andet embede.

Jeg kan herom henvise til, at der også i sidste folketingsår blev fremsat lovforslag, der havde til hensigt at løse dette problem, og til de drøftelser, der dengang fandt sted her i tinget, herunder også min redegørelse i forbindelse med fremsættelsen. Jeg skal derfor indskrænke mig til at gentage, at

en løsning af dette problem ikke blot ville have betydning for vedkommende præster, men i mange tilfælde i lige så høj grad vil være i menighedernes interesse. Der er dog vist ingen tvivl om, at det vil være til fordel for en menighed, der betjenes af en ældre præst, at vedkommende præst kan opnå embede andetsteds, idet der ofte vil komme et tidspunkt, hvor et skifte vil være en fordel for begge parter, selv om præsten ellers har vist sig velegnet til sin gerning. Det er derfor også naturligt, at ikke blot Præsteforeningen, men også Landsforeningen af Menighedsråd har støttet bestræbelserne for en ændring af de gældende regler.

Jeg benytter lejligheden til at takke for, at man også i tinget har vist sagen interesse, og at det under forhandlingerne er erkendt, at man bør finde en måde at ordne spørgsmålet på. I det nu fremsatte lovforslag har jeg søgt at tage konsekvensen af, at der fra mange sider er fremsat betænkelighed ved, at problemet er søgt løst derved, at man i visse tilfælde ville indskrænke menighedsrådenes rettigheder på den måde, at ministeriet blandt samtlige ansøgere til et ledigt embede skulle udpege nogle få af ansøgerne. Disse betænkeligheder kom særligt frem i det udvalg, der i folketingssamlingen 1955—56 var nedsat til behandling af det da fremsatte lovforslag, og under forhandlingerne her blev der da fra min side fremsat den tanke, at man i stedet kunne nøjes med i nærmere fastsatte tilfælde at begrænse ansøgerne til sådanne bestemte grupper af præster, hvoriblandt det må ventes at de præster findes, som trænger til hjælp, og så i øvrigt lader rådene have samme indflydelse på valget som i alle andre tilfælde, men altså blot inden for de omtalte snævrere rammer. Jeg henviser herom til bemærkningerne til lovforslaget, men skal dog tilføje, at det er mig bevidst, at der på denne måde utvivlsomt vil fremkomme ansøgninger fra ikke få præster, som ikke vil have svært ved at opnå forflyttelse uden særlige regler, og at det fremsatte forslag derfor måske kunne synes mindre effektivt end en gennemførelse af det tidligere fremsatte forslag. Men netop derfor er det foreslået, at undtagelsesreglen skal anvendes ikke på hvert tiende embede, således som det var tænkt efter det tidligere forslag, men hver femte gang et embede bliver ledigt.